

SCIENCE, INNOVATIONS AND EDUCATION: PROBLEMS AND PROSPECTS

Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference

Tokyo, Japan

9-11 February 2022

Tokyo, Japan

2022

UDC 001.1

The 7th International scientific and practical conference “Science, innovations and education: problems and prospects” (February 9-11, 2022) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022. 842 p.

ISBN 978-4-9783419-3-8

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine Science, innovations and education: problems and prospects. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Tokyo, Japan. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-innovations-and-education-problems-and-prospects-9-11-fevralya-2022-goda-tokio-vaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: tokyo@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 CPN Publishing Group ®

©2022 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Гуляєва І. І., Мезернюк Т. М., Ковальчук А. В.* 15
РОЗВИТОК ГРОНОВОЇ ЛИСТОКРУТКИ (*LOBESIA BOTRANA* DEN. ET SCHIFF.) В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я УКРАЇНИ.
2. *Зеленянська Н. М., Артюх М. М., Мандич О. М.* 21
ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЕТАПАХ ВИРОЩУВАННЯ ЩЕПЛЕНИХ САДЖАНЦІВ ВИНОГРАДУ.
3. *Ковера В. Г., Оленіч О. А.* 31
СТВОРЕННЯ НОВОГО ДЕКОРАТИВНОГО СОРТУ ЛІЛІЙНИКА ГІБРИДНОГО (*HEMEROCALLIS* L. HYBRIDA HORT.) ПРИДАТНОГО ДЛЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ.
4. *Колб Л. П.* 38
НОВІ ПЕРСПЕКТИВНІ СОРТИ ТА ГІБРИДИ КАННИ САДОВОЇ.

BIOLOGICAL SCIENCES

5. *Галинская А. Н., Севериновская Е. В.* 44
АКТУАЛЬНІЕ ПРЕДСТАВЛЕНІЯ О БИОЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ МОЗГА ЧЕЛОВЕКА ВО ВРЕМЯ КОГНИТИВНОЙ НАГРУЗКИ В УСЛОВИЯХ СЛУХОВОГО И ОБОНЯТЕЛЬНОГО РАЗДРАЖЕНИЯ НА ФОНЕ ПОСТ COVID-19 СИНДРОМА.
6. *Гуляєва І. І., Дурбала Л. О.* 52
ФІТОСАНІТАРНИЙ МОНІТОРИНГ ПІВДЕННО-АМЕРИКАНСЬКОЇ ТОМАТНОЇ МОЛІ (*TUTA ABSOLUTA* MEYR.) В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.
7. *Гуляєва І. І., Рувінська Н. М.* 58
ВІРУСНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ЗЕРНОВИХ КОЛОСОВИХ КУЛЬТУР В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ.
8. *Кравчук Л. В.* 64
КОЛЕКЦІЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН ННЦ «БОТАНІЧНИЙ САД СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА».
9. *Озоліна С. О., Антіпіна О. О., Хомка А. В.* 69
ВПЛИВ ГІДРОЛІЗАТІВ АРАБІНОКСИЛАНУ КУКУРУДЗИ НА АКТИВНІСТЬ ЦЕЛЮЛАЗИ.

MEDICAL SCIENCES

10. *Vovk V. V., Nespryadko V. P., Kofanov V. O., Vovk V. T.* 75
ARTHROSCOPY VS SPLINT-THERAPY IN MANAGING THE TMD: A REVIEW.

49.	Шалько В. С., Войко Н. Ю. ТРАНСФОРМАЦІЯ ГРОМАДСЬКИХ ЗОН МІСТА, ЯКІ ВТРАТИЛИ СВОЮ КОЛИШНЮ ФУНКЦІЮ.	315
ASTRONOMY		
50.	Осинчук М. М. НАХИЛ ПЛОЩИНИ ЕВОЛЮЦІЙНОЇ ОРБИТИ ЧАСТИНОК У ПЛАНЕТАРНОМУ ВИХОРИ.	322
PEDAGOGICAL SCIENCES		
51.	Kayumov I. A., Sungatullin R. K., Khismatullin M. M., Khismatullin M. M., Nizamova A. K. INNOVATIONS IN PROFESSIONAL RETRAINING OF SPECIALISTS IN CONSTRUCTION, WATER SUPPLY AND WATER SUPPLY PROFILE.	326
52.	Kerimbayeva K. Z., Manapbek Sundetgali, Tulegenova Akboppe EFFECTIVE PLATFORMS FOR DISTANCE LEARNING OF CHEMISTRY.	335
53.	Nikitina N. P. ADVANTAGES OF ELECTRONIC TRAINING COURSES TO MONITOR AND CONTROL UNIVERSITY STUDENTS' LEARNING ACTIVITIES WHEN TEACHING FOREIGN LANGUAGES.	341
54.	Балануца О. О. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ МАЙБУТНІХ ДИПЛОМАТІВ.	346
55.	Білоус О. В. ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ РЕФЛЕКСІЇ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.	349
56.	Голозубова О. В., Матенко Є. П. НОРВЕЗЬКА КОНЦЕПЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.	354
57.	Гребінь С. М. СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖ ЗМІСТОМ ПОНЯТЬ «ТЕХНОЛОГІЯ» ТА «МЕТОДИКА» В ПЕДАГОГІЦІ.	358
58.	Дорош Т. Л., Лебедєва В. О. РОЗВИТОК ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.	362
59.	Ехалов В. В., Багунина О. А. ПРОКРАСТИНАЦІЯ В СРЕДІ ВРАЧЕЙ-ИНТЕРНОВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ "ДЕТСКАЯ АНЕСТЕЗИОЛОГІЯ".	369
60.	Керимбаева К. З., Тлемисова Тогжан Құрманәліқызы ВНЕДРЕНИЕ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ПРОЦЕСС.	379

УДК 378.011.3-051:784:159.947.3(045)

**РОЗВИТОК ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ**

Дорош Тетяна Леонідівна

канд. наук з держ. упр.

професор каф-ри фортепіано

Лебедєва Владислава Олександрівна

здобувачка

Комунального закладу

«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

Анотація. Метою статті є розкриття особливостей розвитку вольових якостей майбутніх фахівців у процесі музичних занять. Здобувачка напряму підготовки «Музичне мистецтво» наводить приклади індивідуальних занять зі спеціального музичного інструмента, зокрема, фортепіано, де створюються умови для розвитку вольових якостей майбутнього вчителя музики, відбуваються свідомі пошуки шляхів самовиховання волі. І як результат – сценічний виступ, де кожен учасник демонструє свої здібності, талант, можливості. Цей захід дає виконавцям можливість продемонструвати власні здобутки, перемогу над труднощами, досягнути мети в концертному виступі, що є гарним показником розвитку вольових якостей кожного здобувача освітнього процесу.

Ключові слова: вольові якості, майбутній фахівець музичного мистецтва, індивідуальні музичні заняття.

Постановка проблеми. Одним із критеріїв підготовки майбутніх фахівців музичного мистецтва до подальшої професійної діяльності є розвиток їх вольових якостей. Вольова активність цілком залежить від творчої діяльності, що відбувається в процесі індивідуальних музичних занять, зокрема фортепіано. Чим глибше перейнята ця діяльність власними ідеями, бажаннями

пізнавати нове, утілювати їх у практичній роботі, тим виразніше прагнення здобувачів освіти до самопізнання, самооцінки, самовдосконалення. Із огляду на це особливу увагу слід приділити розвитку вольових якостей майбутніх учителів музики, які стають суб'єктом освітньої діяльності, її активним учасником і творцем.

Стан дослідження. Важливого значення в підготовці майбутніх фахівців набувають дослідження Т. Жигінас, В. Петрушина, В. Шукайло та інших, де підкреслюється необхідність розвивати вольові якісні риси кожної особистості, яка має потенційні здібності до самовдосконалення, самоуправління, самонавчання.

Мета статті – на основі здійснення аналізу науково-методичних джерел, розкрити особливості розвитку вольових якостей майбутніх фахівців у процесі індивідуальних музичних занять, зокрема фортепіано.

Виклад основного матеріалу. Автор українського педагогічного словника С. Гончаренко характеризує волю, як свідому саморегуляцію людиною своєї власної поведінки й діяльності, регулюючу функцію мозку, що полягає в здатності активно домагатися свідомо поставленої мети, переборюючи перешкоди [1]. Із цього визначення випливає, що воля розглядається у формі організованих дій, вчинків і поведінки з метою розвитку якісних рис особистості. Вольова активність цілком залежить від змісту діяльності людини, від того, які можливості вона містить для розвитку її духовно багатого, повнокровного життя.

Про необхідність мати силу волі говорять тоді, коли в людині не вистачає духовних і фізичних сил для реалізації задуманого. В. Петрушин наголошує, що вольова людина може себе змусити робити те, що вважає необхідним, у той час як безвольна людина відступає в цих обставинах. Вольові дії співпадають із такими характеристиками діяльності, як наполегливість, цілеспрямованість, сміливість і рішучість, самостійність й ініціативність, самовладання та витримка, – констатує автор [3, с. 284–285]. Однак, можемо стверджувати, що ці якісні риси особистості пов'язані не лише із волею, бажанням людини

досягти задуманого, реалізувати свій план, а й здатністю взяти владу над собою, загальмувати небажані імпульси, посилити ті, які є бажаними. Отже, вольові дії людини пов'язані з її відповідальністю по відношенню до себе та інших.

Здатність до відповідальності майбутній учитель музики демонструє в процесі індивідуальних музичних занять, де йому доводиться переборювати багато труднощів. Особлива увага акцентується на формуванні та подальшому розвитку вольових якостей (цілеспрямованість, рішучість, самовладання). Для досягнення бажаного результату необхідним є:

- доброзичлива атмосфера музичних занять, емоційний комфорт у колективі, яка, у свою чергу, багато в чому визначає результативність освітнього процесу;
- зібраність, дисциплінованість, активність, ініціативність;
- зацікавленість, усвідомлення високих мотивів, що спонукають до діяльності; наполегливість;
- уміння організувати свій час (особливо це є корисним у процесі самостійної роботи);
- утвердження позитивних поглядів; здатність до самопізнання, самовиховання, самовдосконалення; уміння стати віч-на-віч із власною душею (за В. Сухомлинським [4, с. 602]);
- позитивні якості характеру та мислення, уміння володіти собою, керувати своєю поведінкою; достатня сформованість емоційно-вольової включеності до виконавської діяльності;
- творчий підхід для популяризації музичного мистецтва, організація ефективної концертної діяльності (здатність завжди бути готовим прийняти будь-яку ситуацію).

Можемо констатувати, що в процесі індивідуальних занять проводиться копітка робота над вивченням гам і вправ до них, розрахованих на оволодіння технікою гри на фортепіано та апробацією репертуару музичних творів. Ці заняття сприяють належному розвитку самостійності, активності, творчій

ініціативності, дозволяють майбутньому фахівцю формувати професійну позицію, накопичувати власний виконавський досвід. Отже, можемо говорити про те, що відбувається розвиток вольових якостей особистості, оскільки є активна діяльність, яка забезпечує зв'язок знань із комплексом виконавських умінь.

Варто підкреслити, що майбутнім фахівцям музичного мистецтва надається можливість створити власну інтерпретаційну версію музичного твору під час виступу в концертних заходах, продемонструвати ступінь сформованості емоційної стійкості, емоційної гнучкості, наполегливості, уміння володіти собою, тримати себе в руках у найнесприятливіших життєвих ситуаціях. Кожен виконавець по-своєму інтерпретує музичний твір, знаходить оригінальні засоби та прийоми виразності, що змінюють його звичний звуковий образ, виявляє нові грані художнього змісту. Іноді потрібно чимало часу, щоб незвичне тлумачення твору знайшло переконливість і право на сценічне існування. У цьому контексті на першому плані має бути артистична воля виконавця [5, с. 5].

Про артистизм, який вміщує багато складових, згадує Т. Жигінас. На її думку – це й сценічне хвилювання, і спроможність за допомогою імпровізації внести відповідні корективи у виконання в процесі публічного виступу, і вміння підкреслити кращі риси власної творчої особистості. Саме артистичне виконання приваблює слухачів, а його відсутність, навпаки, відштовхує аудиторію навіть тоді, коли інтерпретація твору є бездоганною з точки зору змістовності, віртуозності, володіння виражальними засобами [2, с. 22].

Наведемо приклад позааудиторного культурно-мистецького заходу, присвячений 30-й річниці Незалежності України, за темою «Україна, ти у нас єдина!», що відбувався в рамках творчої програми «Українське музичне мистецтво в європейському співтоваристві». При реалізації цього заходу обов'язково враховувались індивідуальні особливості особистості здобувача. Зверталась увага й на зовнішній вигляд, щоб справити позитивне враження на аудиторію.

Разом із тим слід підкреслити, що підготовка до виступу спонукала учасників освітнього процесу до активних вольових дій. Окрім цього, у виконавців було бажання розширити свій світогляд, удосконалити свою майстерність, розвинути музичні здібності, продемонструвати вольові якості, продовжити «спілкування» з музикою в процесі сценічного виступу, що виявилось більш стабільним на всіх етапах професійної підготовки.

Так, у концертному заході прозвучала ансамблева п'єса сучасного українського композитора Олександра Глотова «Звичайний шлягер» у виконанні здобувача та викладача. Фортепіанний дует у достатньо жвавому темпі продемонстрував тонке відчуття синкопованого ритму, здатність відтворювати особливий джазовий малюнок, коротке мовчання пауз, після яких звучали запальні елементи танцювальної мелодії.

Варто наголосити, що впевненому сценічному виступу передували індивідуальні музичні заняття зі спеціального музичного інструмента (фортепіано) за відповідним розкладом, де зверталась увага на сумісне виконання музичної композиції, що виховує в учасників ритмічну та динамічну узгодженість, єдині вимоги до відтворення кожної фрази, взаєморозуміння між ансамблістами, спільну відповідальність, акустичні репетиції. Уміння, сформовані в процесі цих занять, надалі переносились у реальну атмосферу, сприяючи розвитку вольових якостей майбутнього фахівця.

На репетиціях робили спроби, конструюючи свій виступ, моделювали ситуацію сценічної гри для того щоб «запалити» присутніх, змусити їх пережити те, що закодовано в нотному тексті композитора. При цьому не забували про самоконтроль, намагались щиро відповісти на питання, чи намагаєтесь побачити сценічний виступ очами публічної аудиторії, чи вам цікавий сам процес сценічної гри, чи завжди вам вдається донести до публіки задум композитора, розкрити особливості його образних героїв, чи намагаєтесь ви зрозуміти їх. Тобто можемо говорити про те, що в процесі підготовки до концертної діяльності відбувався особистісний розвиток виконавця. Окрім того, створювались умови для музично-виконавської самореалізації майбутніх

учителів музики, які проявляли самостійність, ініціативність, наполегливість, старанність, – це ті якості, що належать особистості й характеризують її силу волі, якості, які не дозволяють гальмувати ті дії, що заважають реалізувати задумане.

Незайвим буде уточнити, що готуючись до публічного виступу, кожен учасник намагався визначити для себе, для кого та з якою метою він буде виконувати музичний твір, які роздуми, почуття він хотів би викликати в своїх реципієнтів, яку атмосферу йому належить створити, щоб знайти відгук у слухацькій аудиторії. Адже, встановлення контакту зі слухачами – запорука успішної виконавської діяльності в умовах прилюдної творчості, що вимагає специфічних знань і вмінь, вольових зусиль від митця.

Отже, підбиваючи підсумки, можемо зробити висновки, що розвиток вольових якостей майбутніх фахівців музичного мистецтва в процесі індивідуальних занять є не лише важливим і своєчасним, а й необхідним для їх подальшої професійної діяльності, у результаті яких вони стають більш активними, дисциплінованими, ініціативними, наполегливими в досягненні поставленої мети.

Дослідження має подальшу практичну перспективу та враховує важливість формування та розвиток необхідних емоційно-вольових компонентів у підготовці майбутніх учителів музики, які повинні достатньо володіти всім набором художніх засобів і прийомів, підпорядковувати виконавську волю основній ідеї твору. Такий підхід зробить їх професійними фахівцями.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. С. 58–59.
2. Жигінас Т. В. Методика підготовки майбутніх учителів музики до концертно-освітньої діяльності. Київ, 2014. 178 с.
3. Петрушин В. И. Музыкальная психология : уч. пособие для вузов. 3-е

изд. Москва : Академический Проект, Гаудеамус, 2009. 400 с.

4. Сухомлинський В. О. Вибрані твори. У 5-ти т. Т.1. Київ, «Рад. школа», 1976. 654 с.

5. Шукайло В. Ф. Шлях до майстерності піаніста : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : Запорізький нац. ун-т, 2017. 206 с.